

# ЧОМУ НАЙГІРШЕ У ЦІЙ ВІЙНІ ЩЕ ПОПЕРЕДУ?

**З**СУ залишили Лисичанськ, а відтак – всю територію Луганської області, яка стала другою після Криму адміністративно-територіальною одиницею України, яка повністю відійшла під контроль росіян. Також вчора трапився масовий обстріл Слов'янська: тільки Перший добровільчий мобільний шпиталь ім. Миколи Пирогова впродовж одного дня надав допомогу майже 30 пораненим українцям...

Мені пригадалась нещодавня розмова з моїм другом бойовим офіцером Arty Green, з яким перетнулись на фронтних дорогах Донбасу. Головний висновок нашого обміну враженнями від фронтного життя-буття: росіяни зробили висновки після принизливого (для них) програшу Київської кампанії, а ми – ні. В Києві радше захворіли на запаморочення від (несподіваного) успіху.

Наразі ми бачимо, що політичний провід України постав перед дуже складною дилемою: здавати місто за містом перед вогневим валом росіян чи наразитись на катастрофічне падіння рейтингу через справжню мобілізацію країни та перебудову всього життя держави за лекалами воєнного часу. Судячи з усього, до другого варіанту Зеленський та його команда не готові. Залишається перший.

А це означає, що орда у Дикому степу перемелюватиме життя тисяч кращих синів та дочок України задля психологічного комфорту тих, для кого війна десь далеко. Хто насолоджується принадами мирного життя у відносно мирних містах та селах. Втім це лише відстрочений вибух. Коли кількість загиблих оборонців України та жертв серед цивільного населення перевершить умовні 100 тис., постане питання, чи готова Україна, ми з вами, і далі платити таку високу ціну за свою свободу?

Ми досі не зрозуміли, що ця війна це не тільки прокляття географії – суші, одержимого фантомними імпресивними болями. Це – чек на виході з супермаркета, де ми 30 років протринькували спадок, який отримали 31 рік тому.

На підтвердження цієї тези наведу офіційні висновки «Звіту Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо фактів розкрадання в Збройних Силах України та підризу обороноздатності держави у період з 2004 по 2018 роки».

«На кінець 1991 року на території України після розвалу СРСР залишилось стратегічне угруповання військ (сил) у складі трьох військових округів (Прикарпатського, Київського та Одеського), а також Чорноморський флот.

За наявною інформацією на території України дислокувались 3 загальновійськові та 2 танкові армії, армійський корпус, чотири повітряні армії, окрема армія протиповітряної оборони (9 бригад ППО), 43 ракетна армія стратегічних ядерних сил СРСР, Чорноморський флот з корабельним складом понад 850 суден (бойових кораблів, катерів та суден забезпечення, у т.ч. унікальні судна «Академік Сергій Корольов» та флагман космічного флоту «Космонавт Юрій Гагарін»), два вузли системи попередження про ракетний напад, інші військові формування. Загальна чисельність особового складу становила понад 800 тис.; понад 9 тис. одиниць танків, понад 11 тис. одиниць броньованих машин піхоти та десанту, близько 3 тис. літальних апаратів з яких 1090 – бойові літаки (винищувачі Су-27, МіГ-29; бомбардувальники Су-24М, штурмовики Су-25; стратегічні важкі бомбардувальники 25 од. Ту-95 МС і 19 од. Ту-160, а також близько 200 од. інших бомбардувальників, зокрема бомбардувальники Ту-22 різних модифікацій; розвідувальні Су-24МР, військово-транспортні літаки, тощо), 900 – вертольотів (ударні Мі-24, багатоцільові Мі-8, тощо з яких 330 бойові), понад 850 кораблів та суден забезпечення.

Крім цього, Збройним Силам України залишилось величезна кількість

найсучаснішого на той час озброєння та військової техніки, зокрема: командирські броньовані машини (рухомі пункти розвідки та управління підрозділами тактичної ланки, пересувні командно-спостережні пункти), розвідувальні броньовані машини, самохідні артилерійські установки різних модифікацій, гармати, реактивні системи залпового вогню, тактичні ракетні комплекси, радіолокаційні станції, системи протиповітряної оборони, інженерна техніка, автомобільна техніка, спеціальна техніка тилового забезпечення, різні види стрілецької зброї, важке піхотне озброєння (кулемети, автоматичні гранатомети, протитанкові гранатомети, протитанкові ракетні комплекси, реактивні вогнемети, тощо), міномети, переносні системи ППО, сотні тисяч тонн боєприпасів (артилерійські та стрілецькі, бомби авіаційні, гранати, боєголовки та вибухові компоненти керованих (некерованих) ракет та снарядів, міни наземні та фугаси, міни морські, торпеди, бомби глибинні, речовини вибухові та порохи, капсулі, підричники, вибухові компоненти та інше приладдя для боєприпасів), інші види озброєнь.

Крім цього, на базах зберігання та відповідних складах непорушних запасів зберігалась величезна кількість товарно-матеріальних цінностей за всією номенклатурою військового майна, яке закладалося на 10 мільйону армію.

У 1991 році Україна була ядерною державою, отримавши третій після США та Російської Федерації ядерний арсенал. Його основу становили шість дивізій 43-ї ракетної армії ко-



лишнього СРСР, що були розташовані на території України. При цьому, на початок 1994 року на озброєнні 43-ї ракетної армії було 176 ракетних комплексів типу «ОС» («Окремий старт»), що мали на озброєнні 130 ракет класу РС-18 «Стілет» (SS-19) та 46 ракет класу РС-22 «Скальпель» (SS-24). Перші несли по 6 ядерних боеголовки (загалом 780), а SS-24 – по 10 (460). Разом 1 240 боеголовки із стратегічними зарядами, всього ж на озброєнні перебувало 1272 ядерних боеголовки.

Україна мала також щонайменше 2 883 одиниці тактичної ядерної зброї. Українським ракетникам залишилися в спадок від СРСР оперативно-тактичні комплекси Р-300 з дальністю ураження до 300 км і тактичні комплекси «Точка» і «Точка-У» з дальністю стрільби 70 – 120 км. Вони могли нести тактичні ядерні заряди малої та середньої потужності.

На озброєнні Військово-Повітряних Сил перебувало понад 240 стратегічних бомбардувальників, зокрема 44 одиниці унікальних стратегічних важких бомбардувальників (25 од. Ту-95МС і 19 од. Ту-160), які могли нести ядерну зброю. Наприклад, Ту-160 являє собою надзвуковий стратегічний бомбардувальник – носій крилатих ядерних ракет, в тому числі до 12 штук Х-55 з 200-кілограмовими ядерними зарядами і дальністю ура-

ження цілі до 3 тисяч кілометрів і з огляду на бойовий радіус дії в 6000 км це була дуже потужна одиниця озброєння ЗСУ.

Загальна вартість військового майна станом на 1991 рік за оцінками деяких експертів орієнтовно становила 89 млрд. доларів США, що є надзвичайно обережною оцінкою, адже за наявною інформацією попередніх слідчих комісій щодо обсягів продажу зброї з України, лише до кінця 1994 року Україною було експортовано зброї та військової техніки на суму 32,4 млрд. доларів США, і з огляду на кількість зброї та військової техніки, яка була втрачена (у т.ч. стратегічна авіація, стратегічні та тактичні носії наступальних озброєнь, Чорноморський флот, оборонно-промислові підприємства, тощо) та/або експортована протягом 1995-2014 рр., вартість зазначеного вище військового майна за цінами 1991 року щонайменше становила понад 200 млрд. доларів США.

Це не фантастична оцінка, а навіть є досить обережною, з огляду на стан війська у 1991 році, який, з урахуванням мобілізаційних резервів і можливостей, за виключенням морського компоненту та кількості ядерного арсеналу, що цілком можна було б порівняти із кращими арміями світу, враховуючи те, що річний бюджет просто утримання цих армій перевищує таку орієнтовну загальну оцінку

майна та цінностей Збройних Сил України».

Де все це? А ми з почестями ховаємо Леоніда Кравчука та вважаємо Леоніда Кучму найкращим з усіх президентів України?! Саме всі ці кравчуки, кучми, ющенки, януковичі та порошенки (а також зеленські) обікрали та дозволили обікрати Україну, так, що вона, за словами нашого пророка, прокинулася обкрадена у вогні російських бомб...

Допоки ми не визнаємо, що ми самі перетворили Україну на потенційну жертву (що аж ніяк не знімає відповідальності з Х@йла), самі розікрали і продовжуємо розкрадати країну, ми не знайдемо відповіді на запитання: як нам перемогти орду.

Допоки ми не націоналізуємо державу, яка досі є збільшеного апаратом інкасації спільних багатств у приватні кишені, не змусимо служити державний апарат народу України, не зробимо висновків з нашого ганебного новітнього минулого (а не тільки клястимемо – часто заслужено, але також незаслужено – СРСР, списуючи на нього всі наші гріхи), ми здаватимемо місто за містом, село за селом, і втрачатимемо сотню за сотнею кращих синів і дочок України...

**Геннадій ДРУЗЕНКО**

«Хвиля»

4 липня 2022 року

## Час настав: хто здобуде перемогу у війні в Україні

Як це не парадоксально, але ні Росія, ні Україна поки що не воюють на повну.

Вкрай напружені бої на сході України з тактичним просуванням росіян мають симетричну картину з просуванням наших військ на півдні. Очікуване захоплення агресором агломерації Северодонецьк-Лисичанськ компенсується видавлюванням агресора з острова Зміїний. Обстріл росіянами Харкова, Миколаєва, Одеси супроводжується «хлопками» в Белгороді і Курську. І так далі. Що принципово важливо.

І ми, і вони поки що не воюємо на повну, як це не парадоксально. Мова йде не про фронт, де повна напруга сил, а про країни в цілому.

Росіяни через внутрішньополітичні причини не ризикують проводити мобілізацію в РФ, що дозволило б тупо завалювати нас «гарматним м'ясом», а обмежуються лише «ДНР» і «ЛНР». Україна досі навіть не спробувала перевести країну на військові рейки. А ситуація така, що час уже настав. І хто раніше перейде на дійсно і повноцінно воєнний стан, той і здобуде остаточну перемогу.

Так, без допомоги союзників ми вже були б близькі до краху, як мінімум, через те, що через три місяці боїв у нас почали закінчуватися боеприпаси. Але союзники війни замість нас не виграють.

Практична ілюстрація. Головна ударна сила зараз на фронті – це артилерія всіх видів. Але без вказівки цілей артилерія сліпа. Основний ворожий безпілотник «Орлан» – не надто досконалий, але завдання щодо визначення координат цілі вирішує. І «Орланів» багато.

Нам давно пора розробити конструкторські креслення і технологічну карту складання свого масового, простого у виготовленні безпілотника. Який міг би здійснювати розвідувальні функції, а також боротися з ворожими безпілотниками шляхом самопідриву при зближенні, накиданням мережі або іншим способом. Найскладніші частини такого безпілотника – двигун і систему управління – треба централізовано закуповувати за кордоном. А от збирати такі антибезпілотники – в Україні: масово, на невеликих виробництвах і в майстернях.

Якщо якийсь ХАМАС може, то невже ми – ні?! Таких безпілотників мають бути десятки тисяч, від них небо має бути чорним над агресором, жоден російський солдат чхнути не повинен без того, щоб це не зафіксували на нашу камеру. І тоді перевага росіян у вогневій потужності буде зведена нанівець.

І це тільки один приклад того, що нам давно час робити. Список першочергових справ можна продовжити. Але починається все з розуміння військово-політичним керівництвом України важливості і негайності вирішення подібних завдань.

**Олександр КОЧЕТКОВ, політичний аналітик, 4 липня 2022 року**